

SELETUSKIRI
Vormsi Vallavolikogu määruse eelnõu
Vormsi valla 2025. aasta I lisaeelarve juurde

Vormsi valla 2025. aasta I lisaeelarve on koostatud eesmärgiga täpsustada 28.03.2025 vastu võetud eelarves põhitegevuse tulused ja -kulusid lähtudes vallaeelarve täituvusest ja prognoosidest seisuga 31.07.2025. Lisaeelarvega korrigeeritakse ka sihtotstarbeliste projektidega seotud tulused ja kulusid ning põhivara soetuse ja finantskulu mahtusid.

MUUDATUSED PÕHITEGEVUSES

Muudatused põhitegevustuludes

Lisaeelarvega on suurendatud laekuvat maksutulude prognoosi füüsilise isiku tulumaksu osas ja vähendatud maamaksu osas.

Tabel 1. Maksutulude muutused eurodes

tulu liik	tulu nimetus	eelarve	täitmine 31.07.25	lisaeelarve (+/-)
30	MAKSUTULUD KOKKU	878 878	516 934	4 888
3000	Füüsilise isiku tulumaks	822 884	479 135	5 888
3030	Maamaks	55 994	37 799	-1 000

Lisaeelarvega on planeeritud täiendavat maksutulud füüsilise isiku tulumaksu laekumisest, lähtudes tulumaksu keskmisest laekumisest käesoleva aasta viimase 3 kuu jooksul.

Maamaksu tulu prognoosi on korrigeeritud tulenevalt maamaksu laekumise protsendist aasta laekumisse seisuga 31.07.24 (68,78%).

Lisaeelarvega on korrigeeritud kaupade ja teenuste müügitulu prognoosi, lähtudes eelarve täituvusest seisuga 31.07.2025 ning muust eelarve tulust mõjutavast informatsioonist.

Tabel 2. Kaupade ja teenuste müügitulu muutused eurodes tululiikide lõikes

tulu liik	tulu nimetus	eelarve	täitmine 31.07.25	lisaeelarve (+/-)
32	KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK KOKKU	91 862	44 968	6 732
3201	Riigilõivud	2 137	1 215	-500
3220	Tulud haridusalasest tegevusest kokku	16 139	8 847	-1 500
3221	Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	9 700	6 785	0
3224	Tulud sotsiaalsed tegevusest	1 730	604	-1 126
3225	Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	23 500	325	0
3232	Tulud muudelt majandusaladelt	10 500	5 979	0
3233	Üüri- ja renditulud	27 500	19 356	8 000
3237	Õiguste müük	656	0	0
3238	Muu toodete ja teenuste müük	0	1 858	1 858

Täiendava riigilõivutulu laekumise prognoos põhineb eelarve täituvusel seisuga 31.07.25 ning riigilõivu

laekumise protsendil aasta laekumisse seisuga 31.07.24 (73,51%).

Haridusasutuste majandustegevuse tulu vähendamise aluseks on eelarve täituvus seisuga 31.07.2025. Algselt planeeriti eelarves tulu koolitoidult 10 566 eurot, teistelt kohalikelt omavalitsustelt 2 616 euro, lasteaia tasudelt 1 713 eurot ning suvistest majutustest koolihoones 1 244 eurot. Käesoleva aasta seitsme kuu laekumises on olnud tulu koolitoidult 5 459 eurot, teistelt kohalikelt omavalitsustelt 2 180 eurot, lasteaia tasudelt 936 eurot ning kooliruumide kasutusse andmisest 272 eurot. Lähtudes eelarve täituvusest seisuga 31.07.25 ja laste arvust haridusasutuses seisuga 01.09.2025 võib prognoosida tulu teistelt kohalikelt omavalitsustelt rohkem laekumas ning tulu koolitoidult ja suvistest majutustest koolihoones vähem laekumas, kokku varasema prognoosi vähendamine 1 500 eurot.

Sotsiaalabialaste teenuse tulu saadakse lapsehoiu ja sotsiaaltranspordi teenuse osutamisest ning see planeeriti algselt 2024. aasta tasemel. Tegelik tulu on võrreldes 2024. aastaga olnud väiksem sh nii päevahoiuteenuse, kui suvise lapsehoiu teenuse kasutamine, mistõttu seda on vähendatud 31.07.25 täituvuse tasemele.

Üüri- ja renditulu varadelt on suurendatud lähtudes eelarve täituvusest seisuga 31.07.2025. Algselt planeeriti eelarves renditulud elamumajandusest 18 400 eurot, sidemastidelt 6 000 eurot ning rahvamaja kasutusest 3100 eurot. Käesoleva aasta seitsme kuu laekumises on renditulude maht elamumajandusest 11 539 eurot, sidemastidelt 7 612 eurot ja rahvamajalt 185 eurot ning kooliköögist 20 eurot. Lähtudes eelarve täituvusest seisuga 31.07.25 võib prognoosida renditulude täiendavat tulu sidemastidelt (+8 512 eurot) ja elamumajanduselt (+1 379 eurot) ning väiksemat laekumist rahvamaja ruumide kasutamisest (-1 915 eurot), kokku on varasemat prognoosi suurendatud 8 000 euro võrra.

Kaupade ja teenuste müügituludesse on lisaeelarvega planeeritud tulud muude toodete ja teenuste müügist 1858 eurot. Selles sisaldub 1 700 eurot tulud käesoleva aasta kevadel ettevõtjatele korraldatud kogemusnõustamise õhtusöögist.

Kokku on lisaeelarvega suurendatud kaupade ja teenuste müügitulu 6732 euro võrra, mis on 7,33% võrreldes algselt planeerituga. Suurim positiivne mõju müügitulu suurenemisele tuleb sidemastide rendituludest.

Lisaeelarvega on suurendatud saadavaid toetusi tegevuskuludeks 22 377 euro võrra lähtudes teadaolevatest täiendavatest laekumistest.

Tabel 3. Tegevuskuludeks saadavad täiendavad toetused koos selgitustega eurodes

tulu liik	tulu nimetus ja selgitus	eelarve	lisaeelarve (+/-)
3500, 3520	SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS KOKKU	499 095	22 377
3500	Saadavad sihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks KOKKU	55 122	22 212
	Eesti Kultuurikapitalilt ja Kultuuriministeeriumilt rahvamaja kultuuriüritusteks	4 500	19 300
	Päästeametilt projektile "Kodud tuleohutuks"	5 000	2 912
	Teised saadavad projektitoetused kokku	45 622	0
3520	Saadavad mittesihtotstarbelised toetused KOKKU	443 973	165
	Toetusfond ja tasandusfond	443 973	165

Samas mahus täiendavalt saadavate sihtotstarbeliste tegevustuludega on suurendatud ka sihtotstarbelisi põhitegevuse kulusid sh rahvamaja ürituste kulu on suurendatud 19 300 euro võrra oma vahendeid vähendamata ning sotsiaalvaldkonna muid toetusi on suurendatud 2 912 euro võrra.

Kokku on lisaelarvega suurendatud põhitegevuse tulusid 33 997 euro võrra.

Muudatused põhitegevuskuludes

Lisaelarvega on vähendatud antavaid toetusi tegevuskuludeks 6 288 euro võrra ning suurendatud muid tegevuskulusid 3 945 euro võrra. Muude tegevuskulude osas on suurendatud personalikulusid 1 045 euro võrra ja majandamiskulusid 2 900 euro võrra.

Tabel 4. Põhitegevuse kulude muutused eurodes

tegevusala		kulu liik		eelarve	täitmine 31.07.2025	lisaelarve (+/-)	ümber- tõstmine
03600	Muu avalik kord ja julgeolek	50	personalikulud	12 996	757	-6 700	
03600	Muu avalik kord ja julgeolek	55	majandamiskulud	4 000	0	-2 300	
04210	Põllumajandus- maakorraldus	55	majandamiskulud	59 300	4 893	-40 000	
04410	Mineraalse toorme (v.a mineraalne kütus) kaevandam	55	majandamiskulud	10 110	7 194	1 400	
04510	Maanteetransport	55	majandamiskulud	40 000	27 274	10 000	
05100	Jäätmekäitlus	55	majandamiskulud	49 000	29 638	1 800	
05101	Avalike alade puhastus	55	majandamiskulud	18 553	8 175	20 000	
066051	Elamu- ja kommunaalmajanduse haldamine	50	personalikulud	13 380	9 454	2 000	
08202	Rahva- ja kultuurimajad	55	majandamiskulud	55 800	26 816	19 300	
091102	Alusharidus - Teised KOV lasteaiad	55	majandamiskulud	7 200	3 087	-1 500	
092121	Kool riigieelarvest	50	personalikulud	234 550	143 563	6 720	
092122	Kool vallaelarvest	50	personalikulud	27 161	13 621	-975	
092122	Kool vallaelarvest	55	majandamiskulud	64 849	33 545	-1 000	
09510	Noorte huviharidus ja huvitegevus	41	sotsiaaltoetused	0	270	300	x
09510	Noorte huviharidus ja huvitegevus	55	majandamiskulud	33 510	13 828	-300	x
10121	Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	41	sotsiaaltoetused	3 509	0	-2 500	x
10124	Puudega täisealise isiku hooldus	41	sotsiaaltoetused	0	1 420	2 500	x
10200	Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus (SHS teenus)	41	sotsiaaltoetused	14 400	925	-6 000	

10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	41	sotsiaaltoetused	5 400	610	-3 600	x
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	45	muud toetused	0	595	600	x
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	55	majandamiskulud	11 239	1 261	-4 500	
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	41	sotsiaaltoetused	13 168	1 600	-3 500	
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	45	muud toetused	5 000	7 967	2 912	
10702	Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	41	sotsiaaltoetused	0	1 659	3 000	x
PÕHITEGEVUSE KULUDE MUUTUS KOKKU						-2 343	0

Avaliku korra tegevusala põhitegevuse kulude vähendamise aluseks on töötaja pikaajalisel haiguslehel viibimisest tingitud tegelik vajadus käesoleval aastal.

Põllumajandus-maakorraldus tegevusala majandamiskulusid on vähendatud varem planeeritud üldplaneeringu kulude arvelt teede ja avalike alade puhastuse majandamiskulude suurendamise katteks.

Maanteetranspordi majandamiskuludesse on planeeritud täiendavaid vahendeid 10 000 eurot, mis lähtub eelarve täituvusest ja prognoositavatest kuludest seisuga 31.07.2025. Käesolevaks aastaks planeeritavad kulud hõlmavad suvehooaja tehnoolduse raames teostatavaid teenusteid, kohalike teede profileerimist, teeäärte niitmist ning talvehooaja lumetõrje kulusid.

Avalike alade puhastuse majandamiskuludesse on planeeritud täiendavaid vahendeid 20 000 eurot. Käesolevaks aastaks planeeritavad lisakulud on seotud Rälby puhkeala puhastustööde järgsete koristuskuludega (oksad, puu jne), 7 küla bussipeatuse ja prügimaja hooldustöödega, Rälby ujuvkai väljatõstmisega 2025. aasta talvehooajal, Hosby teelõigu parenduse ettevalmistavate töödega ning Vormsi spordihoone parkla-alade projekteerimis- ja teostuskuludega.

Mineraalse toorme kavandamisega soetud kulude suurendamine 1400 euro võrra ning jäätmekäitluse majanduskulude suurendamine 1 800 euro võrra lähtub eelarve täitmise jäägist seisuga 31.07.2025.

Elamu- ja kommunaalmajanduse haldamise personalikulude suurendamine 2 000 euro võrra tuleneb ehitusspetsialist vahetusest (sh tööde üleandmisel samaaegselt töötasu maksmise vajadusest mitmele isikule ning VÕS lepingu tasu suurendamise vajadusest võrreldes varasema töötasuga).

Rahvamaja kulusid on suurendatud samas mahus kultuuriürituste korraldamiseks Kultuuriministeeriumilt ja Kultuurkapitalilt saadavate täiendavate toetustega. Algselt planeeritud eelarves oli kultuurimaja tegevusteks saadavate toetuste mahuks paneeritud 4500 eurot projektidele Vormsi Kirst ja Talharpa laager. Tegelik korrigeeritav toetuste maht kultuuriüritustele on 19 300 eurot suurem ning see suunatakse täies ulatuses rahvamaja majanduskuludesse eelkõige augustis läbiviidud suurprojekti suvelavastuse kulude katteks. Rahvamaja ürituste kulud suurenevad sellega seoses 36 000 eurolt 55 3000 eurole.

Haridusvaldkonna kulusid on suurendatud kokku 3 245 euro võrra.

Tegevusala kool riigieelarvest personalikuludid on suurendatud 6720 euro võrra lähtuvalt eelarve täituvusest ja tegelikest vajadust seisuga 31.08.2025 (sh on arvestatud personalikoosseisu mõningaste muudatustega).

Teisi hariduse valdkonna kulusid on vähendatud tegevusala kool riigieelarvest personalikulude katteks. Tegevusala kool vallaeelarvest personalikulude ümbertõstmisel 975 euro suuruses summas tegevusalale kool riigieelarvest lähtuti ainult 8 kuu jooksul vähendatult täidetud ametikohast. Käesoleva aasta jaanuarist augustini oli psühholoogi ametikoht täidetud 0,3 asemel 0,25 kohaga. Tegevusala kool vallaeelarvest majanduskulude vähendamisel 1 000 euro võrra vähendati planeeritavaid sõidukuludid lähtuvalt käesoleva aasta vajadusest.

Tegevusala teiste KOV lasteaedade kulude vähendamisel 1 500 euro võrra lähtuti laste arvust teistes kohalike omavalitsuste lasteaedades seisuga 10.08.25.

Sotsiaalvaldkonna kulusid on vähendatud kokku 11 088 euro võrra eesmärgiga katta teiste valdkondade põhitegevuse kulude suurenemisi ning prognoosida täpsemaks põhitegevuse tulemit ja rahaliste vahendite jääki seisuga 31.12.2025.

Valdkonna kulude vähendamisel on lähtutud eelarve täitvusest seisuga 31.07.25 ning eeldatavast prognoosist järgneva viieks kuuks. Enim (6 000 euro võrra) on vähendatud väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse toetuste mahtu, sest käesoleva aasta veebruarist kuni juulini vastavaid kulusid olnud ei ole ning alates septembrist võib vajalik olla toetada 3 inimese teenusel viibimist. Eakate sotsiaalse kaitse majandamiskulusid on vähendatud soetatud sõiduki ülalpidamiseks algselt planeeritud kulude osas lähtuvalt sõiduki tegelikest prognoositavatest kuludest. Perekondade ja laste sotsiaalse kaitse toetuseid on vähendatud samuti lähtuvalt käesoleva aasta korrigeeritud prognoosile, mis tugineb tegelikele kuludele 31.07.25 seisuga.

Valdkonna kuludesse on lisatud tuleohutuse tagamiseks vahendeid samas mahus (2 912 eurot) täiendavalt saadud sihtotstarbelise toetusega.

Sotsiaalvaldkonna kulude osas on tehtud ka mitmeid valdkonna siseseid ümbertõstmisi lähtudes käesoleval aastal muudetud tegevusalade kasutusotstarbest (näiteks puuetega inimeste sotsiaalse kaitse kulude kajastamine puudega täisealise isiku hoolduse tegevusalas ning eakate sotsiaalse kaitse kulude kajastamine sotsiaalsete riskirühmade kaitse tegevusalas).

Kokku on lisaeelarvega vähendatud põhitegevuse kulusid 2 343 euro võrra.

Lisaeelarve põhitegevuse muudatused suurendavad põhitegevuse tulemit 36 340 euro võrra. Kokku on planeeritud aasta lõpetada põhitegevuse tulemiga suurusjärgus 81 670 eurot.

MUUDATUSED INVESTEERIMISTEGEVUSES

Lisaeelarvega on suurendatud investeeringute mahtu 1 600 euro võrra.

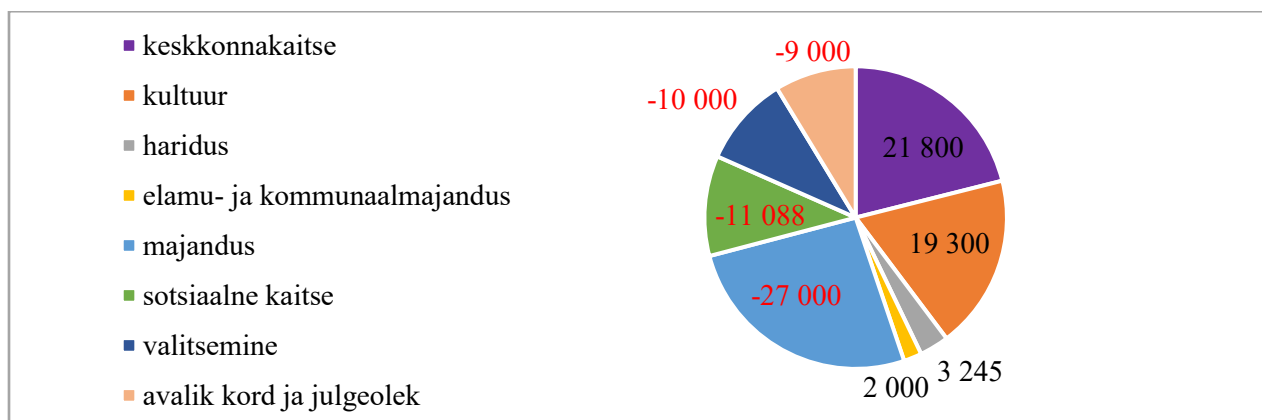
Käesoleval aastal on soetatud üks kinnistu (Norenda tee) ning prognoositavalt on vajadus katta isiklikukasutusõigusega seotud kulud ka teisel samalaadsel teelõigul. Prognoositav kulu kokku kahe kinnistu soetamisest on 1 000 eurot.

Lisaeelarve koostamise hetkeks on käesoleva aasta investeeringud teedesse lõpetatud ning sellest tulenev täiendav vajadus eelarve suurendamiseks on 600 eurot.

Käesoleva aasta investeeringulaenu lisaeelarve koostamise ajal veel võetud ei ole. Spordihoone ehituse rahastust on toetuse osas korraldatud otse toetajalt hankijale ning seetõttu on planeeritud investeeringulaenu välja võtmine aasta viimasel kvartalil. Tulenevalt eelnevast on lisaeelarvega vähendatud intressikuludeks planeeritud finantskulude mahtu 10 000 euro võrra.

KOKKU KULUDE MUUTUSED VALDKONDADE LÕIKES

Lisaeelarvega on kokku vähendatud põhitegevuse kulusid ja investeermistegevuse kulusid 10 743 euro võrra.

Joonis 1. Täiendavalt planeeritavad põhitegevuse kulude ja investeerimistegevuse väljaminekute muudatused tegevusvaldkondade lõikes, eurodes

Suurimad muudatused on keskkonna kaitse, kultuuri ja majanduse valdkonnas.

Lisaeelarve muudatused peaksid suurendama varem planeeritud aasta lõpu raha jääki 44 740 euro võrra ning selle tulemusel peaks prognoositav raha jääk olema ligikaudu 141 973 eurot.

Koostanud Agle Romulus (Vormsi Vallavalitsuse finantsjuht-raamatupidaja)